

другы нѣкои тѣла, кои-то въ въздуха само темнѣють и слабо горять, щемъ видимъ, че всички тѣзи тѣла въ него горять съ силенъ и свѣтълъ пламыкъ. Тѣй кислородъ-тъ е главно-то срѣдство за горѣніе.

Фиг. 3.

Кога-то ся запалять различни тѣла въ кислородъ, тѣ ся съединяватъ съ него. Това съединеніе быва много бързо, и отъ това ся образува голѣма топлина и свѣтлина. У него въгленъ ся обръща на въглекислотѣ (CO_2) фосфоръ — на фосфорнѣ кислотѣ (PO_5); слѣд. всяко тѣло поглѣща толкова кислородъ, колко-то му е потрѣбно за да ся окисели у тѣхъ топлинѣ.

19. Въ природѣ-тѣ чистъ кислородъ ся образува отъ листа-та на дръвета-та; листа-та вдышять и поимать въглекислотѣ (CO_2) изъ въздуха и ѣх разлагать. Дърво-то задрѣжа за себе си въглерода, та отъ него си образува състава, а кислородъ-тъ ся повръща по листа-та пакъ назадъ въ въздуха. Изъ въздуха го вдышять чловѣци-тѣ и животны-тѣ и го употрѣбавать за да си чистять кръвь-тѣ, а издышять въглекислотѣ. Оттукъ са види, че листа-та въ дѣйствіе-то си, ако и да служатъ сѣщо като бѣлый дробъ на животны-тѣ, работять съвсѣмъ противоположнѣ хымическѣ службѣ.

Какво листа-та искарвать чистъ кислородъ можемъ ся увѣри, като туримъ единъ стрѣкъ отъ нѣкое растеніе въ чашѣ, пълнѣ съ водѣ. Подыръ малко по стѣны-тѣ около чашѣ-тѣ ще ся появять мѣхурчета, а тѣзи мѣхурчета съдържавать чистъ кислородъ. Затова можемъ ся увѣри, като примѣкнемъ до тѣхъ едва запаленѣ клѣчка или потъмнѣлъ въгленъ.